Poistosuunnitelman muuttaminen Helsingin seurakuntayhtymässä ja hautainhoitorahastossa 1.1.2027 alkaen ja kertapoistot 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto 8.10.2026 § 282
416/02.00.00/2026

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Laitila Anu

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1) hyväksyä Helsingin seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahaston uuden poistosuunnitelman liitteen mukaisesti. Uutta poistosuunnitelmaa aletaan soveltaa 1.1.2027 alkaen.

2), että vuodelle 2026 kirjataan kertapoistoja yhteensä 37 559 380,92 euroa siten, että poistot jakautuvat 223 hyödykkeelle liitteen mukaisesti.

Käsittely

Talouspäällikkö Pasi Perander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytetiin yhdeksän puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Investointien hankintamenot aktivoidaan taseen pysyviin vastaaviin, josta ne kirjataan vuosittain tuloslaskelmaan kuluksi vaikutusaikanaan (poistoaika) suunnitelman mukaisina poistoina. Suunnitelman mukaisilla poistoilla tarkoitetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan tehtäviä poistoja, jotka seurakuntatalous tekee käyttöomaisuudestaan, tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoperusteina on hankintamenon lisäksi arvioitu taloudellinen pitoaika.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet ja päättää taseen pysyviin vastaaviin aktivoitavien euromääräiset rajat.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi nykyisen poistosuunnitelman kokouksessaan 7.10.2021 ja se tuli voimaan 1.1.2022 alkaen. Päätös perustui Kirkkohallituksen 27.8.2020 antamassa yleiskirjeessä 20/2020 olleeseen suositukseen.

Kirkkohallitus on julkaissut 21.10.2025 uuden käyttöomaisuuskirjanpitoa ja suunnitelman mukaisten poistojen tarkentamistarvetta koskevan yleiskirjeen 27/2025. Kirkkohallitus on analysoinut seurakuntatalouksissa sovellettavia poistoaikoja. Kirkkohallitus korostaa ohjeissaan, että poistoajan määrittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että poistoaika määritellään riittävän lyhyeksi, jottei menetelmä johda liian alhaiseen poistotasoon. Poistoaikojen muutosesitystä on valmistellut Kirkkohallituksen kirjanpitoasioiden neuvottelukunta, jonka jäseninä on korkean tason laskentatoimen ja tilintarkastuksen ammattilaisia.

Seurakuntatalous voi nyt annettua käyttöomaisuusohjetta noudattamalla varmistua siitä, että sen käyttöomaisuuskirjanpidosta löytyy tarvittavat tiedot seurakunnan pitkävaikutteisista menoista, investoinnit kohdentuvat oikein tilikausien kuluiksi niiden vaikutusaikana, tuloslaskelma antaa oikean kuvan tilikauden tuloksesta ja

tase omaisuuden arvoista. Helsingin seurakuntayhtymässä on toki noudatettu ohjeen periaatetta tarkasti jo tähänkin saakka. Uudessa ohjeessa poistoaikoja on edelleen lyhennetty.

Poistoaikojen lyhentäminen kasvattaa vuotuisia poistoja ja antaa painetta talouden kiristämiselle tulevaisuudessa. Poistosuunnitelman muutos voidaan tehdä siten, että muutosta edeltävälle vuodelle tehdään kertapoisto. Silloin jatkossa vuotuiset poistot ovat pienemmät verrattuna tilanteeseen, jossa kertapoistoa ei tehdä, eikä talous ole niin kireää tulevaisuudessa. Molemmissa tapauksissa poistoajan lyhennys jouduttaa poistojen päättymisiä, joka helpottaa pitämään talous tasapainossa pitkällä aikavälillä.

Poistoaikojen lyhentäminen kasvattaa vuotuisia tuloslaskelmaan kuluksi kirjattavia poistoja ja näin pienentää tuloslaskelman osoittamaa vuositulosta. Toisaalta poistoaikojen lyhentäminen jouduttaa poistojen päättymistä, mikä helpottaa taloustilannetta tulevaisuudessa. Helsingin seurakuntayhtymän talous on ollut lähivuosina ylijäämäinen ja tilanne näyttää taloussuunnitelman perusteella toistaiseksi hyvältä. Seurakuntayhtymän talous siis kestää sekä poistoajan muuttamisesta aiheutuvan kertapoiston että kohoavat vuosipoistot.

Poistot tehdään aina suunnitelman mukaisesti tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoja ei voi pienentää tai suurentaa tilikauden tuloksen perusteella. Kirjaustapaa (taseeseen aktivointia tai käyttötalouden kuluksi kirjaamista) ei myöskään määritä se, minkälaiseksi tilikauden tulos on muodostumassa.

Poistot aiheuttavat vuodeksi 2026 merkittävän alijäämän.

Päätösehdotuksen perustelut

Esityksessä noudatetaan pääsääntöisesti Kirkkohallituksen 18.12.2025 antaman poisto-ohjeen suositusta poistoajoista.

Käytännössä kaikkien hyödykeryhmien poistoaikojen alarajaa on laskettu nykyisestä, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Kirkkojen, joiden tasearvo on suurin, poistoaika lyhenee 50 vuodesta 40 ja 30 vuoteen. Seurakuntatalojen poistoaika lyhenee 20 vuodesta 15 vuoteen ja kappeleiden ja siunauskappeleiden 40 vuodesta 20 vuoteen. Koska eri hyödykeryhmien investointikohteiden taloudellinen pitoaika vaihtelee, on joissakin hyödykeryhmissä poistoaikojen vaihteluväli. Pääsääntöisesti käytetään vaihteluvälin alarajaa, mutta jos taloudellinen pitoaika on alarajaa pidempi, voidaan käyttää pidempää poistoaikaa vaihteluvälin rajoissa.

Samalla poistosuunnitelman hyödykkeiden nimiä ja hyödykeryhmiä on huomattavasti lisätty ja täsmennetty vastaamaan paremmin Helsingin seurakuntayhtymän tarpeita.

Poistoaikojen muutos esitetään toteutettavaksi siten, että vuodeksi 2026 lasketaan kertapoistot ja näin käyttöomaisuuskohteille saadaan uudet tasearvot tilanteeseen 1.1.2027, josta alkaen poistot aletaan laskea uusilla poistoajoilla.

Kertaluonteinen poistot 2026

Kertaluonteisen poiston määrä vuodelle 2026 saadaan kirjanpidon 31.12.2026 tasearvojen ja laskennallisten 31.12.2026 tasearvojen erotuksena.

Laskennallinen tasearvo 31.12.2026 saadaan siten, että simuloidaan tilanne, jossa uudet poistoajat olisivat olleet käytössä kunkin hyödykkeen poistojen alusta alkaen. Tätä summaa verrataan todellisten poistojen aiheuttamiin edellisen vuoden kirjanpidon tasearvoihin. Näiden erotus on kertaluonteinen poisto. Se tehdään kirjanpitoon vuonna 2026 ja sen seurauksena saadaan uudet tasearvot 31.12.2026.

Edellä kuvatulla tavalla laskettu kertaluonteisten poistojen summa on 37 559 380,92 euroa ja se jakautuu yhteensä 223 hyödykkeelle (liite). Yhteiselle kirkkovaltuustolle esitetään päätettäväksi näiden euromääräisten kertapoistojen toteuttaminen.

Poistoaikojen lyhennykset ja kertapoistot aiheuttavat myös sen, että yhteensä 78 hyödykettä tulee poistetuksi kokonaan vuonna 2026. Kyseisten hyödykkeiden simuloidut uudet poistoajat päättyvät viimeistään vuonna 2026. Muutoksen seurauksena näistä hyödykkeistä ei enää aiheudu aikaisemman poistosuunnitelman mukaisia poistoja tulevina vuosina.

Osaan hyödykkeistä, joihin on käytetty investointivarausta ja joista esitetään tehtäväksi kertaluontoiset poistot, syntyy yhtä lailla kertaluonteinen investointivarausta purkava poistoerokirjaus. Noin 1,7 miljoonan euron poistoerokirjaus merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi.

Poistosuunnitelma 1.1.2027

Ehdotus uudeksi poistosuunnitelmaksi 1.1.2027 alkaen esitetään alla olevassa taulukossa ja liitteenä. Lisäykset ja muutokset on merkitty alla olevaan taulukkoon vihreällä värillä. Vuoden 2022 poistosuunnitelmasarakkeessa sulkeissa olevia poistoaikoja on sovellettu, vaikka eivät ole olleet poistosuunnitelmassa.

HELSINGIN SEURAKUNTAYHTYMÄN POISTOSUUNNITELMA			
Hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa x.x.2026			
	Poistoajat vuotta		***Kirkkohallitu ksen suositus***
1. PYSYVÄT VASTAAVAT	**2027 alk.**	**2022 alk.**	
1.1. ***Aineettomat hyödykkeet***			
1. Aineettomat oikeudet			
Tietojärjestelmien käyttöoikeus	3	3	3
Muut aineettomat oikeudet	3	3	3
2. Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	3	3	3–5
Tutkimus- ja kehittämismenot	3	3	3–5
Tietojärjestelmät	3	3	3–5
Muut pitkävaikutteiset menot	3	3	3–5
1.2. Aineelliset hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet	ei poistoa	(ei poistoa)	ei poistoa
2. Hautausmaat			
Hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot (asfaltointi, ict)	3	(3)	3–5
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei poistoa	(ei poistoa)	ei poistoa
Hautaustoimen muut rakennukset (varastot, vainajasäilytys, kylmiöt)	8	(10)	8–10
Hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet – (sähkö-, lvi- ym. tekniikka) *	15	15	10–20

Hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat, portit, muurit) *	10	15	10–20
Hautausmaiden koneet ja laitteet	3	3	3–5
Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet	3	3	3–5
Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet (mm. hautausmaan laajennuksen maatyöt) *	20		käyttöajan muk. (ei poistoa)
Hautaustoimen puuston uusiminen ja kunnostus	10		
Krematoriorakennukset *	20	(40)	
Krematoriouunit (uusiminen, uudelleen muuraus) *	10	(10)	
Rakennusten kevyiden osien uusimiset (ovet, ikkunat, lvis-laitteet)	5		
3. Rakennukset			
Toiminnalliset muutokset, vähäiset (käyttötarkoitus muuttuu)	5		
Toiminnalliset muutokset, kattavat (käyttötarkoitus muuttuu) *	20		
Kirkot – uudisrakennukset, laajennukset, kattavat peruskorjaukset *	40–50	50	30–60
Kirkot – muut korjaukset *	30–40	50	30–60
Kellotapulit *	20	(40)	
Seurakuntatalot *	15–20	20	15–25
Kappelit *	20–30	40	20–40
Siunauskappelit *	20–30	40	
Leiri- ja kurssikeskukset *	15–20	20	15–25
Asuinrakennukset *	15–20	25	15–25
Asuinhuoneistojen peruskunnostukset ja muutokset *	10		
Diakonian laitokset *	10	15	10–20
Hallinto- ja laitosrakennukset *	10–15	20	10–20
Huolto- ja talousrakennukset *	10	(15)	10–15
Muut rakennukset ja rakennelmat *	10	15	10–15
Kirkkojen ja muiden rakennusten perusparannukset *	10–15		
Rakennusten kevyiden osien uusimiset ja korjaukset (ovet, ikkunat)	3–5		
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet *	10–15	15	10–15
Urut (kirkot, siunauskappelit, muut) *	10–15	15	10–20
Urkujen peruskunnostus, puhdistus	5		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	5–15	15	5–15
5. Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	3	5	3–5
Veneet	3–5	5	3–5
ICT-laitteet	3	3	3
Muut koneet ja kalusto	3–5	3	3–5
6. Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan	käytön mukaan
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
7. Keskeneräiset työt ja hankinnat, ennakkomaksut			
Keskeneräiset työt ja hankinnat, ennakkomaksut	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa

1.3. Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
HAUTAINHOITORAHASTON POISTOSUUNNITELMA			
Kasvihuoneet ja kioskit	5	10	
Huolto- ja talousrakennukset	5		
Muut rakennukset ja rakennelmat	5	10	5–15
Koneet ja kalusto	3		
Tietojärjestelmät ja ICT-laitteet	3	3	3

* Taseeseen aktivoidut käyttöomaisuushyödykkeet, joiden jäljellä oleva tasearvoon alle 20 000 euroa ja poistoaika on vähintään kymmenen (viisitoista) vuotta, poistetaan taseesta kertapoistona.

Hyödykeryhmissä, joiden poistoajoissa on vaihteluväli, käytetään pääsääntöisesti vaihteluvälin alarajoja. Mikäli taloudellinen pitoaika näissä hyödykeryhmissä on alarajaa pidempi, voidaan käyttää vaihteluvälin rajoissa pidempää poistoaikaa

Käytettävä poistomenetelmä on tasapoisto.

Aikataulu

Mikäli yhteinen kirkkovaltuusto niin päättää, kirjataan poistoaikojen muutoksesta aiheutuva kertapoisto vuodelle 2026. Uudet poistoajat astuvat voimaan 1.1.2027 alkaen.

Taloudellisten vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutukset tilikauden tulokseen ja tulevat poistot

Päätös aiheuttaa merkittävän tilikauden alijäämän vuoden 2026 tilinpäätökseen. Seurakuntayhtymän edellisten tilikausien ylijäämä taseessa 31.12.2025 on 332,5 milj. euroa, joten taseessa olevan tilikausien jäämän näkökulmasta seurakuntayhtymän talous kestää tilinpäätökseen 2026 syntyvän alijäämän.

Nykyisen poistosuunnitelman mukaiset poistot vuonna 2025 olivat 7,5 milj. euroa. Toteutetun poistosimulaation perusteella vuoden 2026 suunnitelman mukaiset poistot olisivat noin 7,2 milj. euroa.

Vuonna 2026 taseesta poistetaan tavanomaisen kirjanpitokäytännön mukaisesti sellaiset hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika on päättynyt. Näistä aiheutuu kertapoistoja yhteensä noin 2,4 milj. euroa.

Vuoden 2026 tilinpäätökseen tuleva poistojen yhteissumma on näin ollen noin 47,2 milj. euroa (37,6 + 2,4 + 7,2).

Poistosuunnitelman muutoksen ja kaikkien vuoden 2026 taseaktivointien jäkeen vuoden 2027 suunnitelman mukaiset poistot tulisivat olemaan arvioilta noin 7,9 milj. euroa. Vuositasolla poistot kasvavat noin 0,8 milj. euroa.

	2025	2026	2027
suunnitelman mukainen poisto, milj. euroa	7,5	7,2	7,9

Lyhennettyjen poistoaikojen ansiosta monien hyödykkeiden (rakennusten) poistot päättyvät tulevaisuudessa nykyistä nopeammin. Osa poistokohteista päättyy jo vuonna 2026 tai aikaisemmin. Poistoaikojen lyhentyminen kasvattaa poistoja, mutta niiden aikaisempi päättyminen tulee jatkossa pienentämään poistojen vuotuista yhteissummaa. Uudet aktivoidut investoinnit korottavat osaltaan poistoja.

Vaikutukset sisäisiin vuokriin ja seurakuntien määrärahoihin

Vuoden 2027 muuttuneet poistot vaikuttavat nykyisen sisäisten vuokrien laskentatavan mukaisesti sisäisiin vuokriin vuodesta 2029 alkaen. Tämän hetken poistopohjan mukaisesti on laskettu arvio poistoaikojen muutosten vaikutuksista sisäisiin vuokriin. Laskelman mukaan yhteisten palveluiden sisäiset tilavuokrat kasvavat noin 35 000 euroa ja vastaavasti seurakuntien kehyksestä vähennettävä yhteisvastuullinen poisto kasvaa noin 80 000 euroa.

Seurakuntakohtaiset kehysmäärärahat pienenisivät vuodesta 2029 alkaen vuoden 2027 määrärahan perusteella laskettuna noin 1 703–11 120 euroa (-0,167 %) vuodessa.

Jatkossa yhteisten palveluiden sisäiset vuokrat ja seurakuntien kehyksestä vähennettävä poisto-osuus alkaa pienentyä poistojen päättyessä, kuten edellä on kerrottu. Samalla tulevaisuudessa tehtävät investoinnit ja niiden lyhyemmät poistoajat korottavat poistosummaa.

Vuonna 2026 tehtäviä kertapoistoja ei sisällytetä vuoden 2028 sisäisiin vuokriin.

Lapsivaikutukset

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Toimivallan perusteet

Hallintosääntö 3. luku 1.1 §

Hallintosääntö 4. luku 7 § kohta 2

Kirkkojärjestys 6. luku 3 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Talouspäällikkö Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi

Jakelu